

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Svoboda nad Úpou, okres Trutnov

Školní 160, 542 24 Svoboda nad Úpou

Identifikátor školy: 600 102 343

Zřizovatel: Obec Svoboda nad Úpou, náměstí Svornosti 74, 542 24 Svoboda nad Úpou

Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 75 Trutnov

Termín konání orientační inspekce: 2.,3. a 5. května 2000

Čj.	095 156/00-2004
Signatura	oi5ct105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Svoboda nad Úpou je plně organizovaná základní škola s 10 třídami a 225 žáky. Je umístěna ve 2 budovách vzdálených 1 km a starých přes 100 roků. V roce 1999 byla dokončena stavba nové školní jídelny a bytu pro učitele.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Přírodovědné předměty.

Pro zjištění kvality vzdělávání bylo provedeno 8 hospitací v matematice, fyzice, přírodopisu a zeměpisu.

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu Základní škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami. Kontinuita výuky je zajištěna tematickými plány učitelů.

Přírodovědné předměty jsou ve všech třídách vyučovány učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. To se projevilo na odborně správné interpretaci učiva.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, z nichž některé jsou zároveň odbornými učebnami. Svoji velikostí, vybavením žákovským nábytkem, osvětlením a teplotou podle subjektivního posouzení vyhovují svému účelu. V kabinetu matematiky je dostatečný počet kalkulátorů, modelů geometrických těles a fólií pro zpětný projektor. Kabinet fyziky je zařízen novým nábytkem, ve kterém jsou pomůcky přehledně uspořádány. Souprav pro pokusy

v optice, mechanice a elektřině i dalších pomůcek je vzhledem k současným počtům žáků dostatek. Poněkud neuspořádané přírodopisné sbírky obsahují potřebné vzorky přírodnin pro názornou výuku ve všech ročnících. Kabinet zeměpisu je vybaven dostatečným počtem nástěnných map a atlasů. Většina pomůcek pochází ze 70. let, stav některých svědčí o jejich malém využití. Mnoho z nich je již technicky a morálně zastaralých. Všechny používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR.

Psychohygienickým podmínkám výuky byla věnována jenom malá pozornost. V hodinách nebyly zařazeny relaxační chvíle, žáci nebyli upozorňováni na špatné sezení. Ve většině učeben jsou žákovské stolky pouze jedné velikosti a není tak možno vyhovět individuálním potřebám žáků. Poslední dopolední hodiny probíhaly v sluncem přehřáté učebně.

Sledované hodiny byly dobře organizačně a metodicky připravené. Stanovené cíle odpovídaly schopnostem žáků, vyučovací čas byl využit účelně. Největší pozornost byla věnována samostatné práci a to nejen v matematice pro kterou je tato metoda charakteristická, ale i v zeměpisu, fyzice a přírodopisu. V přírodopisu v 8. třídě byl účelně využit počítačový program k procvičení učiva o lidském těle. Vyučující velmi dobře využil možností programu zadávat snadnější a obtížnější úkoly pro žáky různých schopností. Byl uplatněn individuální přístup jak v zadávání úkolů podle schopností jednotlivých žáků, tak i v hodnocení jejich práce. Alternativní postupy řešení úloh byly nejlépe uplatněny v matematice v 9. třídě, kdy stejné úlohy byly řešeny pomocí tabulek nebo kalkulátorů. Nejpestřejší průběh měly hodiny zeměpisu, kde žáci používali atlasy, učebnice, slepé mapy, pracovali ve dvojicích i individuálně. Názornosti vyučování byla většinou věnována značná pozornost. Byla použita videonahrávka, nástěnné obrazy, nástěnné mapy, modely a stavebnice elektrických obvodů.

V hodině fyziky žáci ve skupinách zkoušeli zapojení obvodu s jednou nebo dvěma žárovkami. Velmi zajímavý byl názorný výklad vlastnosti výšky trojúhelníka v 6. třídě. Učivo bylo procvičeno na dostatečném množství příkladů. Vyučující často využívali zkušeností žáků.

Frekvence zkoušení je dobrá. Kontrolní práce z matematiky jsou psány v řádných termínech a včas opraveny. Jejich obsah je přiměřeně náročný a odpovídá učebním osnovám. Grafická úroveň, stejně jako i jiných žakovských písemných projevů je slabá.

Malá pozornost byla věnována vyjadřování žáků, kteří na položené otázky odpovídali většinou jednoslovně. Učitelé se ve snaze udržet plynulý průběh hodiny většinou s těmito odpověďmi spokojili a rozvoji komunikativních dovedností nevěnovali dostatečnou pozornost. Vyučování až na jednu výjimku probíhalo v klidné pracovní atmosféře. Učitelé pomáhali žákům při řešení úloh.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedených hospitací v hodinách vybraných přírodovědných předmětů jsou plánování a příprava výuky hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jako vynikající, materiální podmínky jako velmi dobré, psychohygienické podmínky jako dobré. Kvalita organizace, forem a metod výuky byla velmi dobrá, motivace a hodnocení byly velmi dobré, interakce a komunikace dobré.

Celkově je vzdělávání hodnoceno jako velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry byly stanoveny v souvislosti s konkurzem na místo ředitele školy v roce 1999. Vycházejí ze skutečnosti stále klesajícího počtu žáků, nezbytnosti úspor provozních nákladů a stabilizace pedagogického sboru. Záměrem je provést přístavbu hlavní školní budovy a vytvořit tím prostory pro přestěhování 3 tříd a školní družiny z 1 km vzdálené pobočné budovy. Pedagogický sbor, z kterého odešlo v krátké době 5 pracovníků do důchodu, je díky dobré spolupráci se zřizovatelem doplněn mladými perspektivními pracovníky.

Základním materiálem, kterým se řídí činnost školy ve školním roce 1999/2000 je plán práce. Vytvořen byl ve spolupráci ředitele školy, jeho zástupce a výchovné poradkyně na základě připomínek všech pracovníků. Byl projednán na pedagogické radě 31. srpna 1999.

Výuka probíhá podle učebního programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Jako nepovinné předměty se vyučují německý jazyk v 1.- 3. třídě a sportovní hry ve dvou skupinách. Volitelnými předměty jsou informatika v 7. - 9. třídě a technické kreslení. Rozvoj schopností žáků v činnostech sportovních, uměleckých, jazykových a technických je podporován 10 zájmovými kroužky.

Ve škole je 38 integrovaných žáků se specifickými poruchami učení. Na 1. stupni je zřízena dyslektická poradna, která věnuje zvýšenou péči 12 žákům. Péče o ostatní je koordinována výchovnou poradkyní, třídními učiteli a učiteli českého jazyka. Rodiče dostávají na začátku školního roku návod, jak mají s dětmi zacházet a mohou zvolit pro svoje dítě slovní hodnocení.

Plánování všech činností je podrobně rozpracováno, stanovené cíle jsou reálné. Plánování je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy a v souladu s vyhláškou o základní škole je ustanoven jeden zástupce ředitele a výchovná poradkyně. Zástupce ředitele má v kompetenci chod 1. stupně školy, dále rozvrh hodin, zastupování učitelů, podklady pro mzdy, inventář, výpočetní a didaktickou techniku. Je ustaveno 7 předmětových komisí a jedno metodické sdružení na 1. stupni. V plánu práce jsou podrobně a jmenovitě rozepsány úkoly a odpovědnost jednotlivých pedagogických pracovníků za sbírky, kabinety atd.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Požadované materiály byly vždy včas předloženy. Některé části dokumentace jsou vedeny v listinné i počítačové formě.

Přenos informací uvnitř školy se uskutečňuje pomocí školního rozhlasu, informačních tabulí a osobním kontaktem. Informace rodičům jsou zprostředkovány žákovskými knížkami. Třídní schůzky s rodiči se konají 3 krát ročně klasickou formou nebo formou pohovorů.

V naléhavých případech jsou k řešení složitějších výchovných problémů rodiče zváni do školy individuálně. Výchovný poradce poskytuje podrobnější informace rodičům vycházejících žáků.

Organizace vyučování neodpovídá zcela požadavkům vyhlášky MŠMT ČR čj. 291/1991 Sb., o základní škole, jelikož přestávka po 1. vyučovací hodině je pouze 5 minutová a má trvat nejméně 10 minut.

Prezentace školy se uskutečňuje vkládáním příloh do místního časopisu, školními akademii, kulturními vystoupeními žáků při různých příležitostech a výstavami žákovských prací. Výroční zpráva školy je zpracována ještě předchozí ředitelkou a vyhovuje požadavkům vyhlášky o základní škole.

Spolupráce se zřizovatelem je z pohledu školy bezproblémová.

Organizování je i přes uvedené nedostatky velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy preferuje demokratický styl řízení. Podporuje iniciativu pracovníků a jejich profesionální růst. Jedna pedagogická pracovnice dálkově studuje na Vysoké škole pedagogické v Hradci Králové. Vzdělávacích akcí pořádaných Školskou agenturou Trutnov, ale i Pedagogickým centrem v Hradci Králové se účastní přednostně učitelé bez odborné způsobilosti. Účast na vzdělávacích akcích je limitována organizačním zajištěním provozu školy.

Mladí začínající učitelé mají určeného uvádějícího učitele.

Kritéria pro udělování nadtarifních složek platu byla navržena ředitelem školy, připomínkována učiteli a nakonec schválena pedagogickou radou dne 31. srpna 1999. Jsou přílohou plánu školy. Mimořádné odměny jsou udělovány za mimořádnou činnost v bezprostředně následujícím výplatním termínu. Kromě finálního odměňování se používá i morální ohodnocení. Závažné nedostatky jsou projednávány s příslušným pracovníkem a potom v obecné rovině na pedagogické radě. S pozitivními jevy, které zasluhují pochvalu, jsou pracovníci seznámeni ihned.

Pravidelné sebehodnocení školy je prováděno na závěrečné pedagogické radě a je podkladem pro výroční zprávu.

Vedení a motivování pracovníků jsou velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém školy je zaměřen na výchovně vzdělávací proces a vlastní provoz školy. Ředitel školy má zavedenu přehlednou tabulku kontrol třídních knih, třídních výkazů, čtvrtletních kontrolních prací z českého jazyka a matematiky, laboratorních prací v přírodovědných předmětech, sešitů a úpravy tříd. Podobně je tomu i s provozními záležitostmi. Výsledky kontrol jsou okamžitě projednávány. Přehled hospitací ukazuje, že v tomto školním roce ředitel školy nebo jeho zástupce navštívili každou třídu a každého učitele. Největší pozornost je věnována začínajícím učitelům.

Vedení školy zadává na začátku školního roku žákům v 5. - 8. třídě kontrolní testy z matematiky a českého jazyka, které slouží k porovnání stavu vědomostí po prázdninách se známkou na konci školního roku.

Kontrolní mechanismy jsou vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Z hlediska zásad současného managementu je řízení školy velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

K zjištění názoru rodičů na činnost školy bylo náhodným výběrem rozdáno 44 dotazníků, ze kterých vyplynuly skutečnosti zachycené v následující tabulce:

	spokojen, spíše spokojen	nespokojen, spíše nespokojen
nabídka nepovinných a volitelných předmětů	71%	9%
materiální vybavení školy	63%	26%
prostor pro všestranný rozvoj dítěte (kroužky, kulturní a společenské akce, soutěže..)	74%	9%
informovanost o výsledcích dítěte	97%	0%

V dalších volných sděleních chválí rodiče školu za individuální přístup zejména k dětem s poruchami učení nebo jinak handicapovaným a k zavedení relaxační přestávky. Kritické připomínky měli k materiálnímu vybavení školy a úpravě učeben.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol z 15. února 1996, ŠÚ Trutnov, čj. 5/So96-00
- Plán práce na školní rok 1999/2000,
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99 a Výroční zpráva o hospodaření,
- Hlavní úkoly na školní rok 1999/2000,
- Kritéria pro osobní ohodnocení,

- Vnitřní řád školy,
- povinná dokumentace školy dle § 3 a) zákona ČNR č. 29/1984 Sb. o soustavě základních, středních a vyšších odborných školy (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- hospitační záznamy,
- záznamy z rozhovorů s ředitelem školy,
- zápisy z pedagogických rad,
- kontrolní práce z matematiky a některé další písemné práce žáků,
- žákovské knížky,
- pomocná inspekční dokumentace,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- rozvrh hodin.

ZÁVĚR

Základní škola Svoboda nad Úpou je schopna plnit zvolený vzdělávací program.

Na základě hodnocení vzdělávání v přírodovědných předmětech a hodnocení kvality řízení školy je činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Pozitiva

- personální zajištění výuky přírodovědných předmětů výhradně učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí,
- uplatnění názornosti ve vyučování, využití audiovizuální a počítačové techniky,
- nabídka volitelných a nepovinných předmětů a zájmových kroužků tak, aby byly pokryty všechny oblasti psychického a fyzického rozvoje žáků.

Negativa

- na hlavní budově školy není umístěn státní znak,
- používání neplatného kulatého razítka (nesprávný státní znak),
- nízká kvalita písemného projevu žáků,
- malá péče o rozvoj komunikativních dovedností,
- nedostatečný důraz na psychohygienu vyučování.

Doporučení

- ve všech předmětech zaměřit se na rozvoj komunikativních dovedností žáků,
- sjednotit požadavky učitelů na úpravu písemných prací žáků,
- zlepšit psychohygienické podmínky výuky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a jméno inspektora:

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Boháč

Boháč v. r.

V Trutnově dne 2. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. června 2000

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Josef Slanina

Slanina v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad	23. června 2000	095 163/00-2004

Zřizovatel	23. června 2000	095 164/00-2004
------------	-----------------	-----------------

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Nebyly doručeny